

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Milana Podhrázkého a soudců Ondřeje Sekvarda a Petra Mikeše v právní věci žalobce: **Myslivecký spolek Mezivodí Troubky**, se sídlem Sadová 841, Troubky, zastoupeného JUDr. Vlastimilem Roubalem, advokátem se sídlem Žerotínovo nám. 641/15, Přerov, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, za účasti osoby zúčastněné na řízení: ZELTR AGRO a. s., se sídlem Roketská ul. 790/23, Troubky, zastoupené JUDr. Radkem Židlíkem, advokátem se sídlem Třída Tomáše Bati 1560, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 12. 2017, čj. KUOK 120140/2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 17. 4. 2019, čj. 65 A 13/2018 - 54,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 17. 4. 2019, čj. 65 A 13/2018 – 54, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) označeným v záhlaví byla zamítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Přerova (dále „správní orgán prvního stupně“) z 22. 9. 2017, čj. MMPř/124208/2017/STAV/ZEM/He. Správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že kedluben pěstovaný v porostu osoby zúčastněné na řízení tvořeném pozemky tam blíže specifikovanými není vysokocennou plodinou. K tomuto závěru správní orgán prvního stupně dospěl s ohledem na znalecké posouzení věci Českou zemědělskou univerzitou,

podle něhož kedluben je pěstován jako tržní plodina, bez kontextu ke šlechtitelskému materiálu, či určená pro pokusné a výzkumné účely nebo potřeby farmakologie či zachování jiného druhu plodiny v přírodě. Nebyl pěstován neobvyklým způsobem a dělo se tak v běžných klimatických a půdních podmínkách. Žalovaný se se závěry správního orgánu prvního stupně ztotožnil.

[2] Krajský soud žalobu zamítl, neboť správní orgány obou stupňů dospěly ke správným závěrům. Správní orgány obou stupňů vycházely ze znaleckého posouzení, které otázky, jež byly rozhodující pro podklad pro závěr o charakteristice plodiny jako vysokocenné, posoudily tak, že kedluben je plodina běžná, systém produkce zeleniny rovněž běžně používaný na polovině plochy užívané k pěstování zeleniny. Nebylo proto důvodu poměřovat cenu kedlubnu s jinými druhy zeleniny. Nebyla rovněž pěstována v lokalitě netypické či nevhodné, ani ke zvláštním účelům. Zmínku znalce o tom, že by uvedenou plodinu bylo možné považovat za vysokocennou z hlediska nákladovosti, nikoli jednoznačně však z hlediska ziskovosti, krajský soud považoval za výklad pojmu, který znalci nepřísluší. Srovnání s cenami jiných druhů zeleniny nebylo na místě, protože u běžně pěstované zeleniny je na místě druh zeleniny srovnat pouze s plodinou stejného druhu. Posuzovaný kedluben též nevykazoval žádné cenové zvláštnosti oproti běžně dostupnému druhu kedlubnu. Pokud žalobce předkládal znalecký posudek, který konstatoval, že posuzovaný kedluben je vysokocennou plodinou, nemohl znalec k danému závěru dojít, neboť se jedná o otázku právní, jejíž posouzení náleží pouze soudu. Protože byl skutkový stav zjištěn dostatečně, nebyl žalobcem předkládaný znalecký posudek proveden k důkazu. Krajský soud též konstatoval, že do budoucna nelze vyloučit změnu např. účelu pěstování kedlubnu či jeho způsobu, v současnosti jsou však platné závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v dřívějších fázích řízení. Ten v rozsudku z 31. 5. 2016, čj. 7 As 86/2016 – 29, uvedl, že vysokocennou je zpravidla plodina, která má z důvodu své výjimečnosti, výjimečnosti způsobu či účelu pěstování, nebo pěstování ve výjimečné lokalitě výrazně vyšší cenu. Uvedené závěry byly respektovány i správními orgány obou stupňů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti proti shora specifikovanému rozsudku žalobce (dále jen „stěžovatel“) namítal, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“]. Tuto nesprávnost spatřoval stěžovatel v tom, že krajský soud se měl vypořádat s tím, že byly v řízení předloženy dva rozdílné znalecké posudky, a bylo jeho povinností uvést, z jakého důvodu byl zvolen znalecký posudek jím upřednostněný a nikoli znalecký posudek druhý, a to v intencích dříve vysloveného názoru Nejvyššího správního soudu. Krajský soud se tak nevypořádal se všemi podklady a důkazy, z nichž mohl vycházet.

[4] Stěžovatel též namítal, že rozsudek je nepřezkoumatelný [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Rozsudek je nesrozumitelný, neboť připouští, že plodina (kedluben) pěstovaná na určitém místě může mít cenové nebo jiné zvláštnosti oproti téže plodině pěstované jinde, ale neuvádí již, jaký závěr z této úvahy dovozuje. Zároveň na jiném místě připouští, že okolnosti, za nichž ve věci rozhodl nyní, mohou doznat do budoucna změn umožňujících postupovat odlišně od závěrů vyjádřených Nejvyšším správním soudem. Připustil, že ani v odborné veřejnosti není shoda na tom, které plodiny a jaký druh

pokračování

pěstování lze zařadit pod pojem vysokocenné plodiny. V těchto úvahách shledal stěžovatel rozpor, neboť tím krajský soud neguje svůj závěr o závazném vyřešení věci a připouští možnost odlišných rozhodnutí. Krajský soud se též nevypořádal s tím, že podkladem pro závěry žalovaného byly závěry znalecké zprávy Ing. H., nikoli znaleckého posudku. Stěžovatel v rozsudku postrádá zmínku o tom, že v případě nejasností či neurčitostí se zpravidla přikloní ke stanovisku ústředního orgánu státní správy (zde stanovisko Ministerstva zemědělství z 21. 3. 2018, čj. 10181/2018-MZE-16233), podle něhož mezi vysokocenné plodiny lze zpravidla zařadit i zeleninu tedy i kedluben, to se v daném případě nestalo.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky nejsou důvodné a rozsudek krajského soudu i rozhodnutí správních orgánů správná, neboť respektují právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený ve výše již označeném rozsudku sp. zn. 7 As 86/2016. Nelze rozhodovat šablonovitě, ale zvážit individuální kritéria dané lokality a konkrétní plodinu případně i změny, k nimž v průběhu času dochází.

[6] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělila, že krajský soud postupoval v rámci dokazování v souladu se zákonem a návrhy důkazů řádně vypořádal. Nebyl důvod porovnávat cenu kedlubnu s jiným druhem plodiny, jak činil znalec v posudku stěžovatele, ale s cenou stejné plodiny. Rozpor není dán ani poukazem krajského soudu na možné změny v budoucnosti, připouštějící jiné posouzení rozhodných skutečností. Ke stanovisku Ministerstva zemědělství (citováno v bodu [4]) pak nelze přihlížet podle § 109 odst. 5 s. ř. s.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Stěžovatel předně nesouhlasil se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal se znaleckým posudkem předloženým stěžovatelem.

[10] Tím, kdo rozhoduje o tom, jaké dokazování v projednávané věci bude provedeno, je soud. Není jeho povinností provést všechny navrhované důkazy, je však povinen odůvodnit svůj postup spočívající v nepřipuštění důkazů jiných (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 147/2004 – 89, č. 618/2005 Sb. NSS).

[11] Zásadní v projednávané věci bylo vyřešení otázky, zda daná plodina je vysokocenná či nikoli. Jedná se o závěr právní, který musí být opřen o posouzení skutkových okolností ze strany znalce, neboť se jedná o otázku odbornou, kterou soud není oprávněn posoudit sám. V rámci dokazování pak je soud povinen zhodnotit důkazy v řízení provedené, uvést,

z jakých důkazů vyšel, jaká skutková zjištění z nich učinil a jak skutkové závěry posoudil po právní stránce. S tím souvisí i nutnost vypořádat se v rozsudku s tím, proč některé důkazy provedeny nebyly, případně proč nebyly relevantní pro zjištění skutkového stavu. Tento postup krajský soud nedodržel.

[12] Stěžovatel vychází z premisy, že v dané věci byly dány dva rozdílné znalecké závěry. Na jedné straně má zřejmě na mysli znalecký posudek České zemědělské univerzity, na jehož podkladě byl závěr o nenaplnění kritérií vysokocennosti posuzovaného kedlubnu založen. Dále bylo ve správním spisu obsaženo odborné hodnocení Ing. H., jež parametry znaleckého posudku nesplnilo, protože bylo nutné po dřívějším kasačním zásahu Nejvyššího správního soudu zadat vypracování znaleckého posudku citovaného v předchozí části této věty. Nakonec předložil stěžovatel znalecký posudek prof. Ing. Jana Křena, CSc.

[13] Krajský soud, aniž by, jak sám výslovně uvádí, prováděl dokazování tímto posudkem, vzal ve svém rozhodnutí stěžovatelem předložený znalecký posudek v úvahu (bod 19 rozsudku) a dospěl k závěru, že se v první řadě znalec vyjadřoval k právní otázce, což znalci nepřísluší. Dále krajský soud uvedl, že znalec posuzoval nákladovost a ziskovost produkce v kat. území T., k čemuž soud učinil závěr, že dané hledisko není pro posouzení plodiny jako vysokocenné určující. Z uvedeného je patrné, že krajský soud hodnotil znalecký posudek prof. Ing. Jana Křena, CSc., aniž by byl tento posudek proveden k důkazu, a nezabýval se ani možným provedením důkazu výsledkem znalce, případně konfrontací znalců. Výsledkem takového postupu mohly být i korigované závěry jednoho či obou znalců. Nebyl-li znalecký posudek proveden k důkazu, nemůže jej však krajský soud hodnotit po obsahové stránce a činit z něj závěry, zejména ne za situace, kdy i znalecký posudek České zemědělské univerzity se v určitých částech rovněž nepřipustně vyjadřuje k právním otázkám. Závěr učiněný krajským soudem, že se závěry znalce stěžovatele míjí s tím, co mělo být posuzováno, je již hodnocením znaleckého posudku z hlediska způsobilosti tohoto důkazu prokázat skutečnost tvrzenou stěžovatelem. Takové hodnocení je však možné pouze po provedeném dokazování při jednání podle § 77 odst. 1 s. ř. s., bez ohledu na to, že účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím ve věci bez jednání (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 14. 7. 2005, čj. 3 Azs 103/2005 – 76, č. 687/2005 Sb. NSS). Krajský soud tak svým postupem zatížil řízení jinou vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, neboť nelze přesvědčivě dovodit, že by výrok napadeného rozsudku musel být stejný i v případě, kdyby bylo provedeno řádné dokazování (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 14. 10. 2005, čj. 6 Ads 57/2004 – 59). Těžištěm znaleckého posouzení totiž bylo odborné posouzení skutečností, na jeho základě je možné dospět k právnímu závěru, že určitá plodina je vysokocenná. Zároveň nelze přehlédnout, že rozsudek krajského soudu je v tomto ohledu vnitřně rozporný, neboť uvádí, že dokazování znaleckým posudkem neprováděl, zároveň jej ale hodnotí po věcné stránce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003 – 130, č. 244/2004 Sb. NSS).

[14] S ohledem na skutečnost, že pochybení krajského soudu v procesu dokazování může mít vliv na vyřešení otázky, která je předmětem sporu, bylo by nyní předčasné, aby se Nejvyšší správní soud vyjadřoval k ostatním námitkám stěžovatele. Ty již souvisí

pokračování

s vlastním posouzením plodiny jako vysokocenné. Takovému posouzení však brání nedostatky v provedeném dokazování.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a vyslovil, že se věc vrací krajskému soudu (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud bude v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí podle § 110 odst. 3 věta první s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. května 2020

Milan Podhrázký
předseda senátu